

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ
41 (1999)

ISSN 1211-7250
ISBN 80-86023-23-0

BRNO 2000

9990385

150, —

PŘEHLED VÝZKUMŮ 41 (1999)

Vydává: Archeologický ústav AV ČR Brno
Královopolská 147, 612 00 Brno
E-mail: infor@iabrno.cz

Odpovědný redaktor: PhDr. Jaroslav Tejral, DrSc.

Redakce a příprava pro tisk: Mgr. Balázs Komoróczy, Ing. Petr Škrdla, Ph.D.,
PhDr. Lubomír Šebela, CSc., RNDr. Vladimír Hašek, DrSc.,
Mgr. Richard Zatloukal, Miroslav Lukáš, Alice Del Maschio,
Dana Gregorová

Na titulním listě: Orlovice, okr. Vyškov. Letecký dokumentační snímek
zaniklého hradu.

Tisk: BEKROS

Náklad: 350 ks

© 2000 by the Authors.

All rights reserved.

AÚ AV ČR Brno, Královopolská 147, 612 00

pravděpodobně dřevěnou stavbu kostelíku i kaple. V tomto období je také na lokalitě doložena výrazná erozní činnost, která souvisí pravděpodobně s výrazným odlesněním nejbližšího okolí.

Úplný závěr lidské činnosti na lokalitě dokládají čtyři velké zásobní jámy (průměr až 2 m, hloubka až 3 m), které jsou datovány do přelomu 15./16. století. V jedné z nich se nacházel kompletní skelet skotu (obr. 2) a na dně skelet drobné šelmy.

Zdeněk Čížmář, ÚAPP Brno

Resumé:

Seloutky (Bez. Prostějov). Feldflur „U planičky“. Mittelalter (12./13., 15./16. Jh.). Siedlung. Rettungsgrabung.

Obr. 1. Seloutky - "U planičky". Celkový pohled na průběh opevnění z 12. - 13. století n. l. Foto Z. Čížmář. Fortifikation aus 12.-13. Jh.

SENETÁŘOV (okr. Blansko)

Intravilán obce. Středověké a novověké osídlení. Povrchový průzkum.

V dubnu roku 1999 byly J. Plchem získány povrchovými sběry ve dvou místech návsí menší soubory středověké a novověké keramiky. Z prostoru zahrádky před usedlostí č. p. 8 na západní straně (Státní mapa 1 : 5 000 – odvozená,

list Blansko 2-2 z roku 1995: okolí bodu, od Z a J okrajové sekční čáry vzdáleného 83 a 257 mm) pochází celkem 8 keramických fragmentů, z pozemku před usedlostí č. p. 35 poněkud výše na protější východní straně (již uvedený mapový list: okolí bodu, od Z a J okrajové sekční čáry vzdáleného 91 a 274 mm) pak 44 zlomků. V obou případech jde o keramiku 15. století a mladší, nálezy z počátečního období existence této typické řadové lánové vsi v nitru Dražanské vrchoviny (530-560 m n. m.) se nepodařilo získat.

Jiří Doležel, AÚ AV ČR Brno
Josef Plch, Jedovnice

Resumé:

Senetářov (Bez. Blansko). Intravillan der Gemeinde. Mittelalterliche und neuzeitliche Besiedlung. Oberflächenuntersuchung des Archäologischen Instituts der Akademie der Wissenschaften der Tschechischen Republik, Brno.

Bei Oberflächenlesen im April 1999 wurden auf Grundstücken vor den Anwesen Nr. 8 und 35 zwei kleinere Kollektionen mittelalterlicher und neuzeitlicher Töpferware ab dem 15. Jahrhundert zusammengebracht. Ältere Funde wurden in diesem typischen Reihen-Hufendorf aus der Periode der im 13. Jahrhundert gipfelnden Kolonisation des Dražany-Hügellandes bisher nicht gewonnen.

Obr. 2. Seloutky - "U planičky". Pohled na skelet skotu v jámě 630 (polovina 16. století). Rindskelet in Grube 630.

SUCHONICE (okr. Olomouc)

Dům č. p. 44. Novověk (18. stol.). Záchraný výzkum.

Obec Suchonice leží asi 10 km vzdušnou čarou JV směrem od Olomouce. Dům č. p. 44 (p. Šmíd), kde se prováděl archeologický výzkum, se nachází na samém V okraji obce v nadmořské výšce 282 m n. m. Původní pokryv parcely je zachován pouze u J hranice pozemku v šířce cca

1 m. V tomto prostoru byly identifikovány celkem dvě místa s pozitivními archeologickými nálezy.

První se nachází v JZ rohu parcely. V tomto místě majitel zkopal část svahu, aby zde mohl umístit bazén, a v hloubce cca 1,00 m narazil na kosti. Archeologové zde položili zjišťovací sondu 1,00 x 1,00 m (sonda č. 1). Pod vrstvou ornice (cca 0,25 m) se nacházelo sprašové podloží, od kterého nebylo možné odlišit zásyp ani hranice objektu. V hloubce 0,60-0,70 m se nacházely jednotlivé zvířecí kosti bez anatomického pořádku, kameny, keramika a cihla (uloženina k. č. 0104). V hloubce 1,00 m byl identifikována část objektu (výkop k. č. 0500) o rozměrech 1,20 x 0,63 x 0,25 m a orientaci SZ-JV směrem. Uloženy zde byly pravděpodobně části několika koní.

Jedinec č. 1 - lebka bez dolní čelist s proraženým otvorem v zadní části. Anatomicky na ni navazovalo celkem 5 obratlů páteře. 6. obratel zůstal v profilu (předpoklad pokračování skeletu).

2.: jedinec č. 2 - v anatomickém uspořádání nadkolení kost, holenní kost i s kopytem (vzhledem k velikosti kopyta se pravděpodobně jedná o jiného, mladšího jedince, než jedinec č. 1). Tato noha svírá ostrý úhel. Je uložena severně lebky, když kopyto je uloženo pod zuby horní čelisti lebky (jedince č. 1).

3.: kompletní pravá přední noha v anatomické poloze. Svým uložením vytváří písmeno "M" (při pohledu od Z). Nachází se Z od jedince č. 1. Svým 1. vrcholem se dotýká lebky v oblasti napojení horní a dolní čelisti, a 2. páteře v oblasti 3. obratle. Není vyloučeno, že se jedná o pravou přední nohu jedince č. 1.

4.: dlouhá kost, která se nachází v Z části jámy a kolmo nasedá na obratel č. 4. Podle ústního sdělení majitelů, se severně lebky, v oblasti, která byla odtěžena při terénních úpravách parcely nacházel bližší neurčený počet zvířecích kostí, především žeber. Pravděpodobně jižní hranice jejich rozmístění byla zaznamenána v SZ rohu sondy č. 1, kde byla zachycena celkem 3 zvířecí žebra. Kameny a keramika se nacházely pod jedincem č. 1. V zásypu pohřbu se nacházel železný předmět - součást postroje (?). Nad 3. a 4. obratlem byly kameny vyskládány do půlkruhu.

Keramiku, která se nacházela v zásypu objektu je možné zařadit do 18. století.

Sonda č. 2 byla položena v JV rohu parcely v místě, kde majitel při výkopových pracích nalezl zvířecí kosti. Podobně jako v sondě č. 1 se ani zde nepodařilo odlišit případný zásyp a hranice objektu od podloží (uloženina k. č. 0103). V sondě o rozměrech 1,00 x 0,50 x 0,50 m bylo nalezeno větší množství zlomků jednotlivých zvířecích kostí v neanatomické poloze (převážně zv. zuby). Na

základě keramiky, která zde byla také hojně zastoupena, byl tento soubor datován také do 18. století.

Tomáš Berkovec, AC VMO

Resumé:

Suchonice (Bez. Olomouc). Haus Nr. 44. Intravillan der Gemcind. Neuzeit (18. Jh.). Rettungsgrabung.

TIŠTÍN (okr. Prostějov)

Intravilán obce, „Taufrova zahrada“. Mladší doba hradištní. Pohřebiště. Záchranný výzkum.

Na mapě 24-42-08 (Český úřad geodetický a kartografický 1982, měř. 1 : 10 000) místo nálezů vyznačuje bod 273 mm od Z s. č. a 93 mm od J s. č.

V prvním dubnovém týdnu r. 1999 provedly pracovnice prostějovského muzea záchranný archeologický výzkum na stavbě rodinného domku manželů Vlčkových v Tištině, kdy prozkoumaly část mladohradištního pohřebiště. Nález lidských kostí při výkopu základů domu oznámil jeho majitel na policii, která pak následně přivolala i archeoložku prostějovského muzea. Lokalita se nachází v jihovýchodní části obce, při cestě od kostela ke hřbitovu, na mírném návrší svažujícím se západním směrem. V bezprostředně ohroženém prostoru stavby byly postupně odkryty čtyři víceméně neporušené kostrové hroby. Podle roztroušeného antropologického materiálu, náležejícího dalším dvou jedincům ve svrchní vrstvě zásypu hrobu č. 1, se lze domnívat, že na tomto místě bylo umístěno původně více pohřbů, které však byly díky předchozí stavební činnosti na této parcele zničeny. Zjištěné hrobové jámy nebyly pravidelně situované, překvapila i jejich poměrně malá hloubka (činila cca 60 cm pod stávající úrovní povrchu). Hroby č. 1 a 2 byly orientovány souběžně zhruba ve směru V-Z, třetí a čtvrtý SSV-JJV. Ve třech hrobech se zachovalo uložení zemřelých na zádech s rukama podél těla nebo sepjatými v klíně, s hlavou buď k východu (hrob 2) nebo k západu (hrob 1 a 4), jeden zeměděle ležel netypicky na pravém boku s rukama spojenýma před tělem (hrob 3). Díky vhodnému prostředí byly v hrobu č. 1 dochovány zbytky dřevěné prkenné rakve sbité železnými hřebíky. V hrobu č. 2 svědčily o existenci původní dřevěné schránky pouze dvě dvojice železných hřebů pravidelně rozložených u lebky a u chodidel zemřelého. U lebky hrobu 1 byla nalezena malá bronzová nebo stříbrná vlnovka - drobná ozdoba zřejmě z čelenky. Existenci dalších bronzových vlasových ozdob ve zmiňovaných zničených hrobech dokládá i fragment lebky s výraznými stopami zelenavého zabarvení. Jediným bezpečným datovacím prostředkem je nález zlomku keramiky s rytou výzdobou v podobě několikanásobné vlnice v zásypu hrobu 1, který ukazuje na jejich